

Na podlagi prvega odstavka 46a., 49. in 55. člena Zakona o ohranjanju narave (Ur.l.RS, št. 96/04 – UPB, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) in 13. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 165/21 – UPB4) je mestni svet Mestne občine Kranj na __. seji, dne _____ sprejel

O D L O K

o naravnem spomeniku Kanjon reke Kokre

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (zavarovanje in varstveni cilji)

(1) Kot naravni spomenik se z namenom ohranitve naravne vrednote državnega pomena zavaruje območje kanjona reke Kokre (v nadaljnjem besedilu: naravni spomenik).

(2) Varstveni cilj naravnega spomenika je ohranitev naravnih vrednot, njihovih geomorfoloških, geoloških in hidroloških lastnosti in vidne podobe območja, biotske raznovrstnosti ter dolgoročno doseganje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih vrst in habitatnih tipov.

(3) Namen zavarovanja je s pravili ravnanj ter z izvajanjem varstvenih in upravljavskih nalog dosegati varstveni cilj iz prejšnjega odstavka. Namen naravnega spomenika je omogočiti doživljanje narave, trajnostni razvoj območja in obiskovanje naravnega spomenika z minimalnim urejanjem in vzdrževanjem primerne infrastrukture.

(4) Naravni spomenik je prosto dostopen za obiskovalce.

2. člen (vsebina)

Ta odlok določa območje naravnega spomenika, varstveni režim, razvojne usmeritve in pravila ravnanja, način in naloge upravljanja naravnega spomenika, ustanoviteljske pravice in obveznosti, način financiranja ter izvajanje nadzora v območju naravnega spomenika.

3. člen (ustanovitelj)

Ustanovitelj naravnega spomenika je Mestna občina Kranj (v nadaljnjem besedilu: občina).

II. OBMOČJE NARAVNEGA SPOMENIKA

4. člen (opis in določitev območja)

(1) Območje naravnega spomenika se razteza od sotočja Kokre z Rupovščico do razgledne točke Pungert. Večji del naravnega spomenika se nahaja pod starim mestnim jedrom Kranja in je geomorfološka posebnost z globoko sotesko v obliki črke U s strmimi konglomeratnimi stenami, skalnimi bloki in spodmoli, ki so posledica geoloških, geomorfoloških in hidroloških procesov.

(2) Na območju naravnega spomenika se nahajata naravni vrednoti državnega pomena Kokra – soteska v Kranju (ID 1245) in Kokra (ID 136 V), ter ekološko pomembno območje Kokra – spodnji tok (ID 27500). V manjšem delu se območja dotika še naravna vrednota lokalnega pomena Gabrovo-hrastov gozd v Hujah pri Kranju (ID 5379).

(3) Kulturna dediščina v naravnem spomeniku se varuje na način, ki ga določa Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Kranj za kulturni in zgodovinski spomenik (UVG št. 19/2083) ter Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1 in dopolnitve).

(4) Zaradi lege kanjona, sestave, oblike in ekspozicije površja, predstavljata reka in obrečni prostor z različnimi habitatnimi tipi območje izjemne biotske pestrosti. Kanjon reke Kokre predstavlja zeleni del mesta Kranj in sodi med gozdove s posebnim namenom.

5. člen (meja naravnega spomenika)

(1) Meja naravnega spomenika je določena na karti na podlagi katastra nepremičnin in ortofoto posnetka (DOF, 2021) v merilu 1:5000.

(2) Meja naravnega spomenika iz prvega odstavka tega člena je prikazana na publikacijski karti, ki je kot Priloga 1 sestavni del tega odloka in se kot del registra zavarovanih območij objavi v Atlasu okolja.

(4) Seznam zemljiških parcel, ki določajo meje naravnega spomenika, je naveden v Prilogi 2, ki je sestavni del tega odloka.

III. VARSTVENI REŽIM IN RAZVOJNE USMERITVE

6. člen (varstveni režim)

(1) Prepovedani so vsi posegi, dejavnosti in ravnanja, ki bi lahko spremenili geomorfološke, geološke, hidrološke in ekološke razmere na območju naravnega spomenika in vplivali na stanje ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ali povzročili spremembo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in ekološko pomembno območje, zlasti pa:

1. gradnja, postavljanje ali nameščanje vseh vrst objektov;
2. odzemanje ali prinašanje zemlje, peska, gramoza ali drugega naravnega materiala iz ali v območje naravnega spomenika
3. izvajanje gradbenih del, ki bi povzročala vibracije na zavarovanem območju in bi lahko vplivala na geomehanske lastnosti konglomerata ali bi spremenila reliefne značilnosti območja;
4. gradnja novih mostov, brvi ali poti;
5. gradnja novih infrastrukturnih objektov in vodov izven koridorjev obstoječe gospodarske javne infrastrukture;
6. izvajanje javnih prireditev;
7. širjenje obstoječih sprehajalnih in rekreativnih poti;
8. postavljanje varoval pred padajočim kamenjem, ki bistveno spreminjajo vidno podobo in prvinskost soteske;
9. javna razsvetljava in okrasna osvetlitev območja;
10. uporaba pirotehničnih sredstev in izvajanje ognjemetov;

11. postavljanje oglaševalnih tabel;
12. sečnja posameznih dreves na robu kanjona brez pozitivnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave;
13. krčenje gozda;
14. gospodarjenje z gozdom v času razmnoževanja ptic, ki traja od 1. marca do 31. julija;
15. odvzemanje ali prečrpavanje vode iz reke ali kakršnokoli drugačno spreminjanje vodnega režima in vodnogospodarske ureditve;
16. odvajanje odpadnih, komunalnih, padavinskih, drenažnih in drugih zalednih voda in snega na način, ki pospešuje erodiranje, zamakanje in destabilizacijo konglomeratnih sten;
17. organizirano kopanje izven za to dovoljenih mest določenih v načrtu delovanja in urejanja ;
18. spreminjanje naravne zarasti in obvodnega pasu vegetacije;
19. trganje ali izkopavanje rastlinskih vrst, razen invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst;
20. vnašanje tujerodnih rastlinskih ali živalskih vrst;
21. lov, nabiranje, preganjanje ali uničenje živali, njihovih habitatov in struktur (npr. gnezd, skrivališč, ipd);
22. plezanje po konglomeratnih stenah in nameščanje opreme za plezanje;
23. odlaganje vseh vrst odpadkov;
24. izvajanje piknikov in postavljanje šotorišč izven zato določenega območja v načrtu delovanja in urejanja;
25. kurjenje ognja;
26. vožnja s kolesi;
27. vožnja z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila izven občinskih cest;
28. postavljanje trajnih sanitarnih enot;
29. puščanje psov brez povodca;
30. ozvočenje ter izvajanje glasne glasbe ali hrupa, ki je večji od predpisanih vrednosti s področja varstva pred hrupom;
31. snemanje filmov, videospotov, fotografij in drugih videoproduktov za javno predvajanje v nasprotju z varstvenimi cilji naravnega spomenika;
32. izvajanje ribiških tekmovanj;
33. uporaba brezpilotnih zrakoplovov.

2) Ravnanja iz 33. točke iz prejšnjega odstavka je treba prijaviti skrbniku naravnega spomenika zaradi preveritve njihove skladnosti z varstvenimi cilji tega odloka najmanj 15 dni pred nameranim ravnanjem.

(3) Če skrbnik naravnega spomenika ugotovi, da ravnanja iz prejšnjega odstavka niso v skladu z varstvenimi cilji tega odloka, mora o tem obvestiti prijavitelja pred rokom, navedenim v prijavi za izvedbo ravnanja.

7. člen

(izjeme od varstvenih režimov)

(1) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena je v skladu z varstvenimi cilji tega odloka in v dogovoru s skrbnikom dovoljeno:

1. izvajati ukrepe varstva narave in naravovarstvene naloge za ohranjanje ali izboljšanje stanja zavarovanega območja;
2. izvajati javne prireditve na območju vhodov in izhodov iz Kranjskih rogov;
3. izvajati ukrepe, s katerimi se preprečujejo ali zmanjšujejo negativni vplivi na naravni spomenik iz okolice in se kot naravovarstveni pogoji ali usmeritve opredelijo v dovoljenjih, soglasjih, mnenjih ali naravovarstvenih smernicah;

4. odvzemati kamninske vzorce za izobraževalne, znanstveno-raziskovalne, razstavne ali tehnične namene – geomehanske analize vzorcev;
5. obnoviti obstoječe vodnogospodarske ureditve zaradi škodljivega delovanja voda na vodnih in priobalnih zemljiščih, predvsem na odsekih, kjer bi lahko bili ogroženi vodni objekti, poselitve in gospodarska infrastruktura ali oviran pretok visokih voda;
6. izvajati intervencijska dela v primeru ogrožanja obstoječih, legalno zgrajenih stanovanjskih objektov, gospodarske javne infrastrukture in vodne infrastrukture;
7. gospodariti z gozdom skladno z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom;
8. izvajati kmetijsko dejavnost v tradicionalni intenzivnosti in praksi;
9. izvajati naloge obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda v skladu s sprejetimi načrti oziroma programi izvajanja teh javnih služb;
10. izvajati dejavnosti ribištva skladno z ribiško gojitvenim načrtom in
11. spuščanje predmetov po reki ob tradicionalnih dogodkih (npr. gregorčkov na gregorjevo).

(2) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena je, v skladu z varstvenimi cilji tega odloka in Prilogo 3 Načrt ureditve, dovoljeno izvajati naslednje dejavnosti ob pozitivnem mnenju organizacije pristojne za ohranjanje narave:

1. izvajati zemeljska dela, zlasti odkopavati ali zasipavati teren, odstranjevati zemljo, rušo ali kamninsko podlago za namene ureditve parkirišč, sprehajalnih poti, športnih ali otroških igrišč,
2. postavljati usmerjevalne, informacijske in izobraževalne table z namenom opreme stez in poti, v skladu s predpisom, ki ureja označevanje zavarovanih območij,
3. taboriti, šotoriti, kuriti in urejati prostore za piknike,
4. izvajati druge javne prireditve,
5. postavljati objekte in naprave za vadbo ali rekreacijo,
6. graditi nove objekte in postavljati začasne objekte.

(3) Naravovarstvene naloge iz prve alineje prvega odstavka so aktivnosti in ravnanja, ki so namenjena doseganju varstvenih ciljev tega odloka in so določene v petletnem načrtu delovanja in urejanja naravnega spomenika (npr. ohranjanje lastnosti naravnih vrednot, vzdrževanje habitatnih tipov z uravnavanjem zaraslosti vegetacije, vodnih režimov, odvzemanje ali odstranjevanje tujerodnih rastlin ali živali).

8. člen

(razvojne usmeritve in pravila ravnanja)

(1) Na območju naravnega spomenika je dopustno ogledovanje in obiskovanje z namenom spoznavanja kanjona, geomorfoloških procesov, živega in neživega sveta ter doživljanja narave.

(2) Vsako ravnanje, poseg in dejavnost v naravnem spomeniku je treba izvajati v obsegu, času in na način ter z uporabo tehničnih pripomočkov in sredstev, ki so v skladu z varstvenimi cilji tega odloka.

(3) Za druge posege in dejavnosti na območju naravnega spomenika, ki lahko bistveno ogrozijo naravni spomenik se v skladu z zaščitnimi ukrepi pridobi geološko-geotehnično poročilo, hidrotehnične pogoje in stabilnostno analizo ter smernice za projektiranje.

(4) Načrti, programi in drugi akti upravljanja, rabe oziroma gospodarjenja z naravnimi dobrinami v naravnem spomeniku morajo biti usklajeni s tem odlokom.

(5) V naravnem spomeniku se obiskovalce usmerja v turistično in rekreativno cono, določeno v Prilogi 3, Načrtu ureditve.

IV. NALOGE UPRAVLJANJA NARAVNEGA SPOMENIKA

9. člen

(upravljanje naravnega spomenika)

- (1) Naravni spomenik nima posebnega upravljavca.
- (2) Naloge upravljanja v naravnem spomeniku izvaja občina, ki s skrbnikom sklene pogodbo za naloge:
 - vzpostavljanje in vzdrževanje infrastrukture, s katero se usmerja obiskovalce, preprečuje ali blaži negativne vplive obiskovanja in ogledovanja ter omogoča varnost obiskovalcev in zagotavlja prehodnost urejenih poti;
 - nameščanje in vzdrževanje znakov in tabel za označevanje naravnega spomenika, s katerimi se označi in predstavi naravni spomenik;
 - ozaveščanje javnosti o vrednosti in pomenu naravnega spomenika;
 - spremljanje ravnanj, posegov in dejavnosti na območju naravnega spomenika;
 - sodelovanje pri pripravi petletnega načrta delovanja in urejanja naravnega spomenika;
 - sodelovanje z Mestno občino Kranj in z organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.
- (3) Naloge upravljanja naravnega spomenika se izvajajo v skladu s petletnim načrtom delovanja in urejanja naravnega spomenika.
- (4) Predlog petletnega načrta delovanja in urejanja naravnega spomenika pripravi občina ter potrdi s podpisom župana, po predhodni pridobitvi in obravnavi mnenj in predlogov deležnikov prostora ter uskladitvi s pristojnim ministrstvom in organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.
- (5) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, izvaja v naravnem spomeniku redne naloge določene v letnem programu dela in jih vnaša v poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto.

10. člen

(ukrep varstva)

Za izvajanje nalog iz 2. točke prejšnjega člena občina sklene pogodbo o skrbništvu.

OBISKOVANJE NARAVNEGA SPOMENIKA

11. člen

(infrastruktura za obiskovanje in predstavljanje naravnega spomenika)

- (1) Infrastruktura za obiskovanje in predstavljanje naravnega spomenika je infrastruktura, ki je namenjena obiskovanju, pojasnjevanju in ogledovanju geoloških, geomorfoloških in hidroloških pojavov, botaničnih posebnosti, gozda in krajinskih posebnosti (vedut).
- (2) Infrastruktura za obiskovanje in predstavljanje naravnega spomenika, vključno z predvidenim območjem za infrastrukturo za rekreacijske in prostočasne aktivnosti, se kartografsko prikaže v Prilogi 3 Načrt ureditve in opisno opredeli v veljavnem prostorskem aktu.

12. člen
(vodenje obiskovalcev po naravnem spomeniku)

- (1) Vodenje obiskovalcev po naravnem spomeniku obsega spremljanje, usmerjanje ter izvajanje programov za obiskovalce in interpretacijo o naravnih pojavih, strukturah in procesih, o naravnih vrednotah, rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih habitatih v naravnem spomeniku ter pomenu varstva naravnega spomenika.
- (2) Vodnika zagotovi izvajalec skrbniškega varstva ali, po predhodnem pisnem dogovoru z njim, druga oseba.
- (3) Organizirano vodenje obiskovalcev po naravnem spomeniku se izvaja proti plačilu. Pridobljena sredstva se nameni za delovanje in urejanje naravnega spomenika.

V. FINANCIRANJE

13. člen
(finančni viri)

Finančni viri za upravljanje naravnega spomenika so:

- občinski proračun,
- donacije in dotacije,
- prihodki od izvajanja dogodkov ter organiziranih vodenj v naravnem spomeniku;
- sredstva, pridobljena na podlagi razpisanih projektov,
- drugi viri.

VI. NADZOR

14. člen
(inšpekcijski nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo pristojni inšpektorji, občinska redarska služba, medobčinsko redarstvo, naravovarstveni nadzorniki v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

VII. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

15. člen
(priprava prvega petletnega načrta delovanja in urejanja naravnega spomenika)

Prvi petletni načrt delovanja in urejanja naravnega spomenika mora občina pripraviti v enem letu po uveljavitvi tega odloka.

16. člen
(delno prenehanje uporabe)

S sprejetjem novega akta o zavarovanju kanjona reke Kokre se Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Kranj za kulturni in zgodovinski spomenik iz leta 1983 (UVG št. 19/2083) spremeni v 7. členu, tako da se iz prvega odstavka črtata besedi »in naravna« in tabele istega člena črta naslov »naravne znamenitosti«.

17. člen
(uskladitev z občinskim prostorskim aktom)

Občina mora po uveljavitvi tega odloka uskladiti občinske prostorske akte z vsebino tega odloka, ki se nanaša na meje naravnega spomenika, ureditveno situacijo, varstvene režime in razvojne usmeritve.

18. člen
(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Kranj, dne

Župan Mestne občine Kranj